

Schrijf je in voor de cursus

Kennis van de Soester Eng

Voorjaar 2015, vier avonden en excursie op de Eng
Een cursus voor donateurs van de Stichting Vrienden Soester Eng, Natuurgidsen van IVN Eemland, omwonenden en andere belangstellenden.

Doelen: het overdragen van kennis over

- **de aardkundige achtergrond van de heuvel, waarop de Soester Eng zich heeft ontwikkeld;**
- **de ontwikkeling van de landbouw uitmondend in de cultuurhistorische ontwikkeling van de Soester Eng;**
- **natuur in een cultuurlandschap als de Soester Eng (akkerflora tussen halmvruchten en tussen hakvruchten); Dierenleven op en rond akkers (leeuweriken, fazanten, patrijzen, hazen, ...);**
- **recente ontwikkelingen op en rond de Soester Eng en aanzet tot een toekomstverkenning van de Eng.**

Programma

Avond 1

Les: De aardkundige achtergrond van de heuvel, waarop de Soester Eng zich heeft ontwikkeld.

Docent: Pieter Augustinus

Datum/tijd: Dinsdag 31 maart 2015; 20.00 tot 22.30 uur

Plaats: Filmzaal Artishock

Inhoud: De geologische geschiedenis vanaf 200.000 jaar geleden, het Saalien, tot heden (Holoceen), met aandacht voor het begrip 'tijd' in de geologie, klimaatverandering, waterhuishouding, bodemontwikkeling, begroeiingsgeschiedenis en veenvorming.

Avond 2

Les: De ontwikkeling van de landbouw uitmondend in de cultuurhistorische ontwikkeling van de Soester Eng.

Docenten: Pieter Augustinus en Wim de Kam

Datum/tijd: Dinsdag 14 april 2015; 20.00 tot 22.30 uur

Plaats: Filmzaal Artishock

Inhoud: De ontwikkeling van de landbouw vanaf 10.000 jaar geleden tot de middeleeuwen (Pieter Augustinus).

De cultuurhistorische ontwikkeling van de Soester Eng vanaf de vroege middeleeuwen (Wim de Kam).

Avond 3

Les: Natuur in een cultuurlandschap als de Soester Eng.

Docenten: Emma van den Dool en Ad van den Herik

Datum/tijd: Dinsdag 21 april 2015; 20.00 tot 22.30 uur

Plaats: Filmzaal Artishock

Inhoud: Wat is het specifieke aan akkerflora? Aanpassing aan de verschillende gewasteelten van akkerplantengemeenschappen. Waar is nu nog akkerflora te vinden en wat zijn condities voor instandhouding? Wat vinden we nu op de akkers van de Zuider Eng? (Emma van den Dool).

Wat zou je aan dierenleven kunnen verwachten in een akkerbouwgebied als de Soester Eng (met nadruk op vogels en zoogdieren) en wat is er (nog)? (Ad van den Herik).

Avond 4

Les: Recente ontwikkelingen en toekomst van de Eng.

Docent: Peter Veen

Datum/tijd: 28 april 2015; 20.00 tot 22.30 uur

Plaats: Dinsdag Filmzaal Artishock

Inhoud: Al dan niet gerealiseerde ruimtelijke ontwikkelingsplannen voor (delen van) de Soester Eng, alsmede andere bedreigingen (paardenweidjes e.d.), en de reacties van de inwoners daarop in de laatste zeventig jaar.

Hoe verder in de toekomst? (Toekomstverkenningplan).

Excursie

Cultuurlandschap + natuurlijke elementen (o.m. akkerflora).

Docenten: Pieter Augustinus en de andere docenten

Datum/tijd: Zaterdag 2 mei 2015; 10.00 tot 12.30 uur

Plaats: nader te bepalen

Inhoud: Het leren lezen van het landschap volgens de 'vier brillen'-methode. Aandacht daarbij voor de cultuurhistorische ontwikkeling van Soest en de latere ruimtelijke ontwikkelingen in de twintigste eeuw, voor zover te zien vanaf de Zuider Eng. Het herkennen van gewassen en akkerflora, voor zover reeds aanwezig, vogels spotten, ...

Kosten

Voor donateurs van de Stichting Vrienden Soester Eng zijn de kosten van inschrijving voor de hele cursus € 25,-, inclusief koffie/thee; voor alle anderen € 30,-.

Er kan alleen voor de gehele cursus worden ingeschreven.

Wijze van inschrijving

U schrijft zich in door het bedrag voor 25 maart 2015 over te maken op banknr. NL 14INGB 000 533 9618 van de Stichting Vrienden Soester Eng o.v.v. 'Cursus' en uw e-mailadres of huisadres.

Soester Eng Gids

Wie alle onderdelen heeft gevolgd, kan het certificaat 'Gids Soester Eng' ontvangen.

Locatie

De cursusavonden worden gegeven in de filmzaal van Artishock, Steenhoffstraat 46 A, 3764 BM Soest.

Literatuur

Wim de Kam, 2014, Geschiedenis van de Soester Eng.

(Alle donateurs hebben dit boekje eind vorig jaar ontvangen. Het is verkrijgbaar à €10,- bij Boekhandel Van de Ven, Soest-Zuid).

Deze cursus is georganiseerd door de Stichting Vrienden Soester Eng.
Samenstelling: Pieter Augustinus.
Nog vragen? Bel (035) 601 2600 of (035) 602 4951.